

Nepageidaujamų įvykių stebėsenos duomenų kokybė

2023 m. rugsėjo 21 d.

*Virginija Kanapeckienė
Higienos institutas*

Dažniausios NĮ stebėsenos klaidos

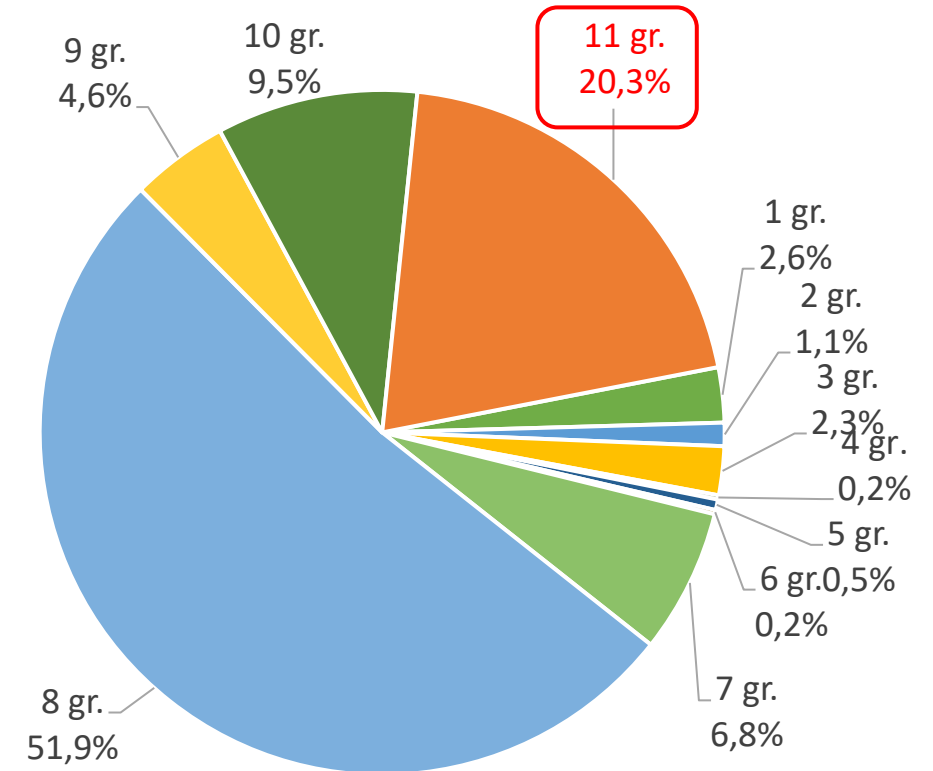
- NĮ priskyrimas 11 grupei
- NĮ patvirtinimo vėlavimas
- NĮ atmetimo pagrįstumas
- Pacientui sukeltos žalos vertinimas
- Griuvimų registravimas
- Nepilnai suvesti duomenys
- NĮ, nesusiję su konkrečiu pacientu
- Duomenų konfidencialumo pažeidimai
- NĮ priežasčių klasifikavimas

Nepageidaujamų įvykių struktūra pagal grupes 2022 m.

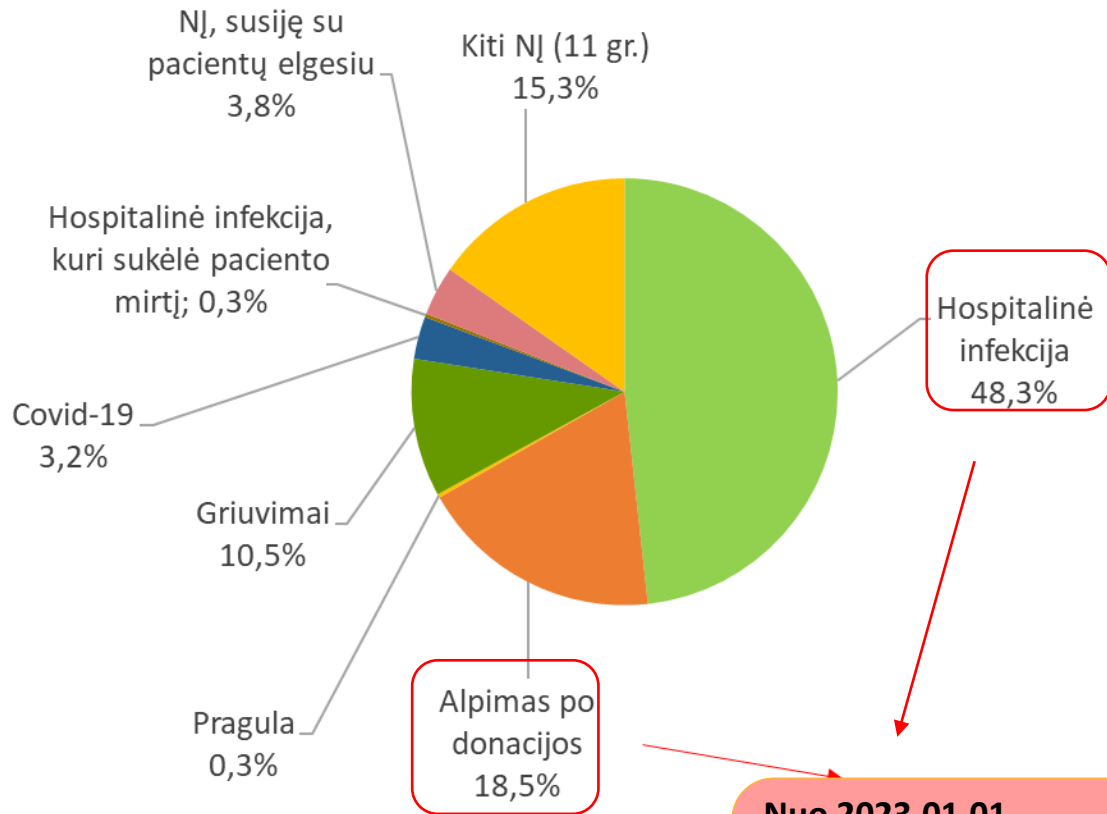
NI grupė	NI grupės pavadinimas	NI skaičius
1	NI, susiję su vaistinių preparatų vartojimu	95
2	NI, susiję su kraujo ir jo komponentų transfuzija	40
3	NI, susiję su medicinos prietaisų ir priemonių naudojimui	86
4	NI, susiję su audinių, ląstelių, organų donorystės ir transplantacijos procesu ir pagalbinu apvaisinimu	8
5	NI, susiję su pacientų patirta avarine arba nenumatytąja apšvita	19
6	Hospitalinė infekcija, kuri sukėlė paciento mirtį	8
7	NI, susiję su chirurginėmis, diagnostinėmis bei gydomosiomis invazinėmis procedūromis	251
8	NI, susiję su pacientų priežiūra	1906
9	NI, susiję su paciento identifikavimo klaida	171
10	NI, susiję su pacientų elgesiu	352
11	Kiti NI	747
	Iš viso	3683

NI struktūra pagal grupes 2022 m.

Nepageidaujamų įvykių 11 grupės (kiti NĮ) struktūra 2022 m.

11 grupė	N
Hospitalinė infekcija+ COVID 19 infekcijos	360+24
Alpimas/silpnumas donacijos metu	138
Pragula	2
Hospitalinė infekciju, kuri sukėlė paciento mirtį	2
Griuvimai	78
NĮ, susiję su pacientų elgesiu	28
Kiti NĮ (11 gr.)	114
Iš viso	747

Klaidingas priskyrimas, 15 proc.

N = 747; 20,3 proc.

Nuo 2023.01.01

11. Kiti NĮ skirstomi į pogrupius:

- 11.1. Hospitalinė infekcija
- 11.2. Incidentai donacijos metu
- 11.3. Kita

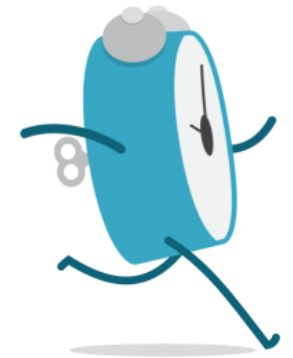

Nepageidaujamo įvykio patvirtinimo vėlavimas

- 2023 m. VISS IS yra virš 200 NĮ, kurių būseną „nepatvirtinta“. Kai kurie jų registruoti sausio mėn.
- **Problemos:**
 - Po ilgesnio laiko tarpo sudėtingiau patikslinti NĮ aplinkybes ir priežastis.
 - Jeigu vėluojama patvirtinti NĮ, turime neteisingą NĮ statistiką trumpais laiko periodais.
 - Tik patvirtinti NĮ matomi bendrame visų ASPĮ NĮ sąraše ir ataskaitose.

Sprendimai

- Patvirtinti NĮ per kaip įmanoma minimalesnį laikotarpį (pvz. savaitę, max- per mėnesį).
- ASPĮ, besinaudojančiomis savo elektroninėmis sistemomis ir neturinčioms sąsajų su VISS IS, NĮ duomenis turėtų perkelti į VISS IS kaip įmanoma dažniau (pageidautina - kas mėn.)
- Visoms ASPĮ, kurios dar vis naudojasi popierinėmis NĮ registravimo formomis, reiktų pereiti prie NĮ registravimo tiesiai į informacinę sistemą.

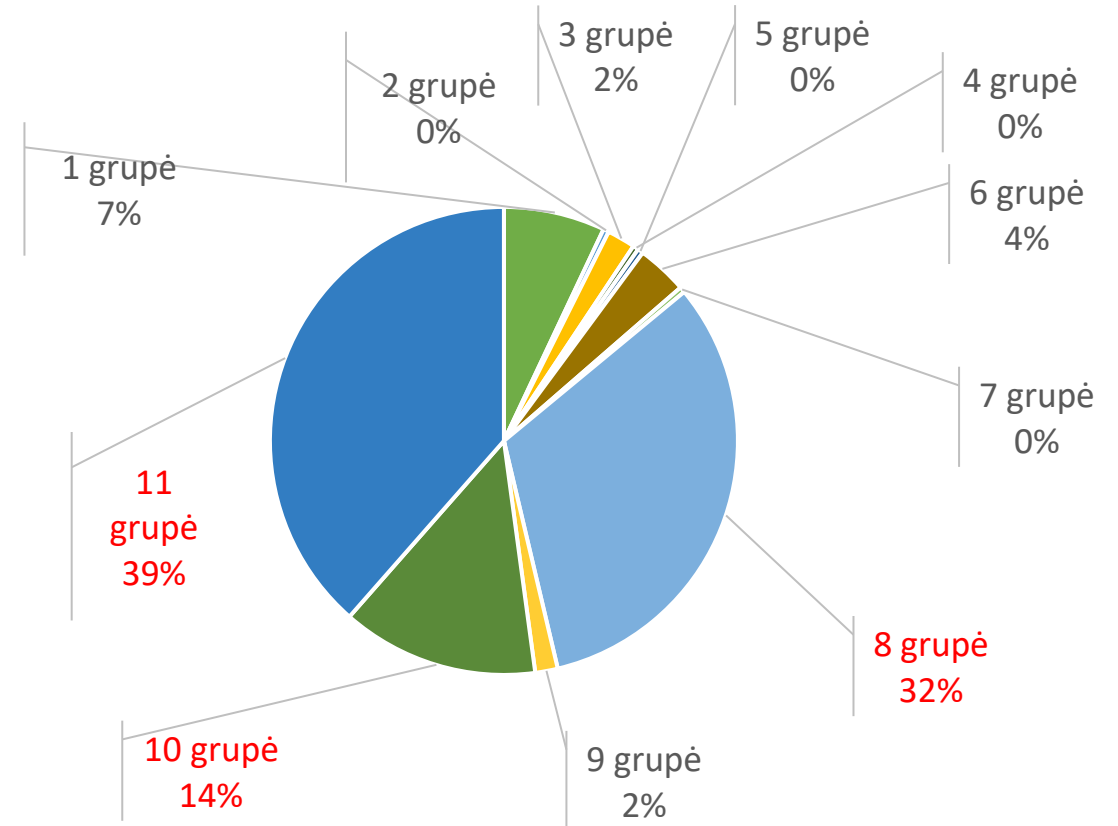

Nepageidaujamų įvykių atmetimo pagrįstumas

- **6,5 proc.** užregistruotus NĮ auditoriai atmetė
- Maksimalus vienos įstaigos atmestų NĮ skaičius - **44 NĮ**
- Buvo įstaigų, kuriose atmesta apie **50-96 proc.** pateiktų NĮ

Grupė	NĮ
1 grupė	18
2 grupė	1
3 grupė	5
4 grupė	1
5 grupė	1
6 grupė	9
7 grupė	1
8 grupė	83
9 grupė	4
10 grupė	35
11 grupė	99
Iš viso	257

Sprendimas – HI raštai ASPĮ su prašymu atidžiau analizuoti atmetimo priežastis

Pacientui sukeltos žalos vertinimas

- 17 proc. (16 atvejų iš 95) atvejų buvo priskirta labai didelė žala (baigėsi mirtimi), nors pacientas nemirė.
 - **Sprendimas** - gražinti tikslinti NĮ, konsultuoti auditorius, kad tokiems NĮ atvejams, kai pacientas nemirė neskirti Z1 žalos.
- Dažnai registruojami įvykiai, kurie žalos dažnai nesukelia (pvz., savavališkas pasišalinimas iš ASPĮ)
 - **Sprendimas** - nuo 2023-01-01 papildytas žalos klasifikatorius: **Z0 – žalos nesukelta**, jį ir reikėtų žymėti.

Nepilni duomenys

- Nenurodomi Nį pogrupiai (neprivaloma, bet svarbu analizei)
- Nenurodoma/nurodoma neišsamus Nį prevencinių priemonių taikymo aprašymas:
 - ✓ 11 Nį grupėje buvo 43 atvejai, kai prevencinės priemonės nenurodytos
 - ✓ Žymimi kelių Nį prevencinių priemonių kodai (57 atvejai)
- **Sprendimas** - grąžinti Nį tikslinimui, konsultuoti, kad priskirtų vieną labiausiai pagal aprašymą atitinkantį kodą.

„Cl.difficile infekcija dėl paciento susilpnėjusio imuniteto ir neracionalaus antibiotikų vartojimo be mikrobiologinio tyrimo. **PP1, PP3)**“

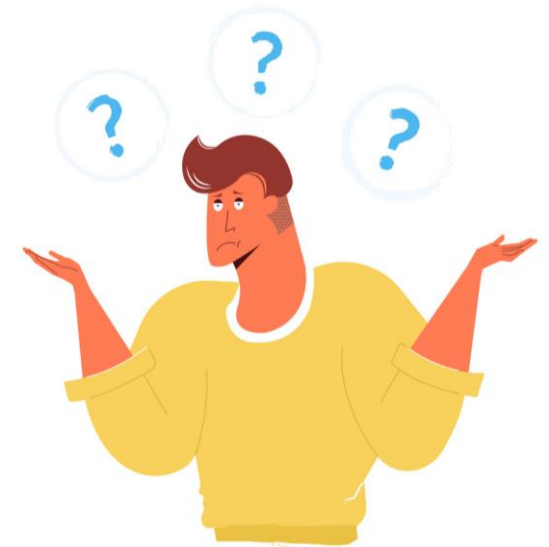
NĮ, nesusiję su konkrečiu pacientu

- Registruojami darbo aplinkos trūkumai, kurie nesiejami su konkrečiu pacientu.

„Atlikta panoraminė dantų nuotrauka. Negalima įkelti į poliklinikos informacinės sistemos vaizdų posistemę.“

"6 operacinėje pastoviai nerodo EKG monitorius. Daug kartų kviešti inžinieriai, aiškinama, kad viskas veikia gerai. Tačiau veikia tik viena EKG derivacija, bet ir ta pati nerodo. <...> Prašome išspręsti problemą kaip įmanoma greičiau. Ačiū.“

„Transportuojant ventiliuojamą pacientą į kitą ligoninę, pusiaukelyje sugedo reanimobilis. Atvyko pakaitinis automobilis.“

Duomenų konfidencialumo pažeidimai

Teisės akto nuostata:

2. Nepageidaujamų įvykių stebėseną vykdoma vadovaujantis šiais principais:

2.3. konfidencialumo – skelbiama tik tokia informacija apie nepageidaujamus įvykius, kuri garantuoja duomenų anonimiškumą.

Registruojant NJ, neturi būti nurodoma:

- Paciento ar sveikatos specialisto vardas, pavardė
- Paciento asmens kodas
- Paciento kortelės Nr.
- Paciento gyvenamosios vietos adresas

„gautas iškvietimas kad prie lifto nualpusi moteris **(XX)** gydantis gydytojas **YY**. Iškviesti gydytojai, užrašyta EKG, Iškviesta GMP“

„Koridoriuje **AA** pastumė **BB** , ji nesulaikė pusiausvyros krito, užsigavo kairę ranką, galvą ties kaire akimi“

Griuvimų registravimas

- Griuvimai, užregistruojami 11 grupėje, dažnai **nėra tiesiogiai susiję su pacientų priežiūra** (įvyksta sanatorijose, poliklinikų koridoriuose ir pan.). Jie turėtų būti priskiriami 8 NĮ grupei
- **Sprendimas**
- Pakoreguotas 8 NĮ grupės pavadinimas „**Nepageidaujami įvykiai, susiję su pacientų priežiūra ir incidentais**“

„Pacientė išlipusi iš baseino be šlepečių ėjo į persirengimo kambarį, grįždama pasiimti avalynės paslydo ir susižalojo kairį riešą. Pakviestas gydytojas, suteikta pirmoji pagalba (šaltis). Įvertinus pacientės būklę nuspręsta kviesti GMP. Pacientė tolimesniam ištyrimui išvežta į Respublikinę Šiaulių ligoninę.“

Nepageidaujamų įvykių stebėsenos ir valdymo aprašo pakeitimai

Įsigaliojo 2023-01-01

NĮ klasifikatorių papildymas

8	Nepageidajami įvykiai, susiję su pacientų priežiūra ir incidentais
8.1	Paciento griuvimas
8.2	Paciento kritimas iš aukščio
8.3	Pragula, atsiradusi hospitalizacijos metu
8.4	Kita

11	Kiti nepageidajami įvykiai
11.1	Hospitalinė infekcija
11.2	Incidentai donacijos metu
11.3	Kita

10	Nepageidajami įvykiai, susiję su pacientų ir jų atstovų elgesiu
10.1	Paciento savižudybė ar bandymas nusižudyti
10.2	Paciento agresyvus elgesys, sukėlęs savo ar/ir kitų pacientų sveikatos būklės sutrikdymą
10.3	Savavališkas paciento pasišalinimas iš ASPĮ
10.4	Pacientas nesilaiko gydytojo nurodymų
10.5	Nepageidajami įvykiai, susiję su paciento artimųjų elgesiu
10.6	Kita

2. NĮ sukelta žala:

- Z1 – labai didelė (NĮ baigėsi mirtimi);
- Z2 – didelė (NĮ sukėlė neatitaisomą žalą sveikatai: pacientas visam gyvenimui visiškai neteko kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių));
- Z3 – vidutinė (NĮ sukėlė neatitaisomą žalą sveikatai: pacientas visą likusį gyvenimą visaverčiai negalės vykdyti kurių nors organizmo funkcijų (jutiminių, motorinių, fiziologinių, psichologinių));
- Z4 – maža (NĮ sukėlė sveikatos sutrikimą, kuriam reikalingas papildomas (neplanuotas) gydymas, tačiau sveikatos sutrikimą galima visiškai pagydyti be liekamųjų sveikatai reiškinių);s
- Z5 – labai maža (NĮ sukėlė mažus sveikatos sutrikimus, kuriems pašalinti neprireikė papildomo gydymo);

Z6 – žalos nesukelta.

Duomenų teikimo ir ataskaitos paskelbimo terminų pakeitimai

- ASPĮ iki einamųjų metų **vasario 1 d.** sutvarko VISS IS praėjusių kalendorinių metų nepageidaujamų įvykių duomenis (*buvo iki kovo 1 d.*).
- Higienos institutas iki einamųjų metų **balandžio 1 d.** parengia ataskaitą ir paskelbia ją Higienos instituto interneto svetainėje adresu www.hi.lt (*buvo iki gegužės 31 d.*).
- Panaikintas aprašo 3 priedas „Nepageidaujamų įvykių duomenų suvestinė“.

Planuojami teisinės bazės pokyčiai

- įteisinti privalomus NĮ ataskaitų pristatymus ASPĮ kas ketvirtį (pusmetį);
- įteisinti prievolę pranešti kitai ASPĮ apie paciento NĮ, kai šis atvyko su NĮ iš kitos įstaigos;
- įvesti terminą, per kurį NĮ turi būti išnagrinėtas ir pavirtintas VISS IS (per 2 savaites ar mėnesį?)

VISS IS nepageidaujimų įvykių modulio naudotojai

Visuomenės sveikatos stebėsenos informacinės sistemos (VISS IS) Nepageidaujimų įvykių modulio naudotojais 20222 m. buvo **409** ASPĮ:

- 69 ligoninės;
- 219 ambulatorinės ASPĮ (iš jų 30,6 proc. privačių);
- 112 socialinės globos namai;
- 9 kitos ASPĮ.

Jei neturite prisijungimo prie informacinės sistemos, kreipkitės el. paštu [stebis @hi.lt](mailto:stebis@hi.lt) ir n.ivykiai@hi.lt

Klausimai

Dėkojame už dalyvavimą

Daugiau informacijos

Virginija Kanapeckienė, el. paštu virginija.kanapeckiene@hi.lt